

Jonkheer Carel van Vredenburg

In Memoriam
Jonkheer C.L.H. van Vredenburg
(1932-2023)

Jonkheer Carel Lodewijk Hedrik van Vredenburg, heer van Waardenburg en Neerijnen, geboren 's-Gravenhage 22 februari 1932, overleden Bloemendaal op 14 november 2023

Jhr. Carel van Vredenburg werd geboren uit het in 1931 gesloten huwelijk van de diplomaat jhr.mr. Hendrik Frederik Lodewijk Karel van Vredenburg (1905-1981) met Eliza Dorothea barones van Tuyll van Serooskerken (1906-1976) van de tak Vleuten dat in 1934 weer ontbonden werd. Gedurende de Tweede Wereldoorlog woonde hij samen met zijn moeder op verschillende adressen. Na zijn middelbare schooltijd die aan verschillende scholen in binnen- en buitenland werd doorgebracht, studeerde hij bosbouwkunde in Canada waar hij zijn graad behaalde in 1958 en verrichte later met lof onderzoek op dit gebied aan Yale University, Connecticut, USA. Daarna ging hij werken op bosbouwkundig gebied in verschillende functies in de Verenigde Staten en in Nederland. Hij huwde jonkvrouw Christa Quarles van Ufford (1944-2007) met wie hij een dochter en drie zonen kreeg. Na een groot aantal jaren in het Verenigd Koninkrijk te hebben gewoond keerde hij in 2004 terug in Nederland.

De moeder van Elize Dorothea van Tuyll van Serooskerken was Eliza Dorothea barones van Pallandt (1878-1972). Zij was de dochter van Adolph Jacob Carel baron van Pallandt (1838-1920), de bewoner van Huize Neerijnen en kamerheer en opperceremoniemeester van Koningin Wilhelmina. Na zijn overlijden vererfden Neerijnen en Waardenburg op zijn zoon Hans Willem baron van Pallandt (1858-1929) en daarna op zijn dochter Julie Elise barones van Pallandt (1898-1971). Zij was ongehuwd en had geen kinderen. In de vijftiger jaren van de 20e eeuw traden de weduwe van Hans Willem van Pallandt, Irma Thecla barones van Pallandt – van Hardenboek (1871-1958) en haar dochter Julie Elise van Pallandt in contact met hun achterneef jhr. Carel van Vredenburg om hem als erfopvolger van de landgoederen Neerijnen en Waardenburg te benoemen, zodat deze goederen in de familie konden blijven. Dit werd ook zo vastgelegd.

Na het overlijden van Julie van Pallandt in 1971 erfde Carel van Vredenburg de landgoederen Neerijnen en Waardenburg met huis Neerijnen en kasteel Waardenburg en een groot aantal bijgebouwen en boerderijen. Het aan de Belastingdienst af te dragen Successierecht kwam uit op 54 %. Het hiermee gemoeide bedrag werd verlicht door de eerder aangegane hypotheek en schulden en een geringere waarde van de opstallen door gebrek aan vericht onderhoud. In de jaren hierna werden enkele boerderijen en een deel van de inboedel van Neerijnen verkocht. Dit laatste was ook al eerder gebeurd. Met ondersteuning van het rentmeester kantoor Het Schoutenhuis werd de balans opgemaakt. Uit het onderzoek kwam duidelijk naar voren dat het bezit al jaren verlies maakte en dat landgoed en opstallen door achterstallig onderhoud en noodzakelijk herstel, onderhoud en restauraties grote bedragen zou gaan vergen.

In 1974 werd door Carel van Vredenburg de beslissing genomen dat het bezit verkocht moest worden. Een aantrekkelijk aanbod om het landgoed te laten vergraven om belangrijke grondstoffen

Buste jonkheer Carel van Vredenburg door Charlotte van Pallandt (1880-1997), ca. 1941.

als klei, grind en zand te winnen sloeg hij af, omdat dit ook het einde van belangrijke natuurwaarden van het bezit had betekend. In 1974 werden de landgoederen Neerijnen en Waardenburg met huis Neerijnen en de bijgebouwen voor een bedrag van 2,2 miljoen gulden verkocht aan de Stichting Het Geldersch Landschap onder de voorwaarde dat het bezit niet mocht worden vrijgegeven voor de winning van delfstoffen vanwege het behoud van de belangrijke natuurwaarden. Kasteel Waardenburg werd door Van Vredenburg voor 99 jaar in erfpacht gegeven aan de Stichting Geldersche Kastelen. Bij een rechtszaak in 1991 waarbij de Stichting Het Geldersch Landschap het landgoed alsnog in ontginning wilde geven voor de winning van delfstoffen voor een bedrag van f 2.937.900 maakte Carel van Vredenburg gebruik van de in 1974 opgenomen clausule in het verkoopcontract. Hij won de betreffende rechtszaak in Arnhem in 1994, waardoor de winning van delfstoffen op Neerijnen en Waardenburg geen doorgang vond.

De beslissing om Neerijnen en Waardenburg af te staan en te verkopen aan De Stichting Het Geldersch Landschap was voor Van Vredenburg noodzakelijk maar in persoonlijk opzicht tegelijkertijd niet gemakkelijk. Het heeft hem jarenlang beziggehouden. Bij het behouden van de natuurwaarden toonde hij zijn principes en uitgangspunten en won hij een belangrijke rechtszaak in deze.

Bij onderzoek naar Neerijnen en Waardenburg en bij mijn onderzoek naar de schilder Jean Baptiste Discart (1855-1940) werkte hij welwillend mee en legde hij nadere relaties waar mogelijk. Eind 2023 verliet een gentleman in uitgangspunten, vormen en manieren het aardse leven. Het was een voorrecht om hem gekend te mogen hebben.

Portret van jonkheer Carel van Vredenburg's moeder Eliza Dorothea barones van Tuyll van Serooskerken (1906-1976) door Jean Baptiste Discart (1855-1940) uit 1914 in Heemstede op 24 augustus 2014, foto door Theo Kralt.